

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.586
din 24.11.2009**

Dosar nr.: 407/2009

Petiția nr.: 9295 din data 15.10.2009

Petent: O C

Reclamat: Inspectoratul Școlar Județean Teleorman

Obiect: desfacerea contractului de muncă datorită apartenenței la un cult religios și consecințele ce au decurs din această decizie

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. O C , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatei

I.2.1. Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, cu sediul în Alexandria, str. Carpați, nr. 15, jud Teleorman

II. Obiectul sesizării

2.1. Plângerea vizează desfacerea contractului de muncă datorită apartenenței la un cult religios și consecințele ce au decurs din această decizie, respectiv solicitarea aprobării continuității activității ca învățător.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 9295 din 15.10.2009, petenta arată că prin dispoziția nr. 164/1982 a Inspectoratului Școlar Teleorman i s-a desfăcut

în mod abuziv contractul de muncă, pe motiv că este adeptă a Cultului Creștin Baptist. După o perioadă de 8 ani, în urma demersurilor sale, a fost numită ca învățătoare. Având în vedere că această perioadă nu a putut profesa, că nu i s-a recunoscut vechimea în muncă și specialitate, și a obținut venituri salariale mai mici, solicită aprobarea continuității activității ca învățător titular.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul art. 22 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a invocat din oficiu excepția de tardivitate a introducerii acesteia în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.2. Excepția de tardivitate, motivată, a fost comunicată petentei. Aspectele invocate în petiție exced termenului prevăzut de art.20 alin. 1 din O.G. 137/2000 republicată.

4.3. Prin adresa cu nr. 9530 din 27.10.2009, Colegiul Director a solicitat petentei să își prezinte propriile apărări față de excepția invocată, până la data de 22.11.2009. Petenta nu a comunicat apărări.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Petenta arată că prin dispoziția nr. 164/1982 a Inspectoratului Școlar Județean Teleorman, i-a fost desfăcut contractul de muncă în mod abuziv, pe motiv că este adeptă a Cultului Creștin Baptist, cult garantat de lege conform Decretului nr. 1203/1950. Petenta consideră că s-a încălcat art. 17 și art. 30 din Constituție care garantau dreptul la o credință religioasă și exercitarea acesteia, prevederile codului muncii care garantau dreptul la muncă fără nicio deosebire pe bază de religie, precum și prevederile art. 2, 7, 18, 20 și 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Deși s-a adresat autorităților judecătorești și procuraturii, la momentul respectiv, s-a statuat că măsura dispusă a fost legală și temeinică.

5.1.2. După schimbarea regimului comunist, a fost numită ca învățătoare, începând cu data de 10.09.1990. Având în vedere că în perioada 11.11.1982-01.09.1990 nu a putut profesa datorită defacerii contractului de muncă pe baza apartenenței religioase, nu i s-a recunoscut vechimea în muncă și specialitate și a obținut venituri salariale mai mici, petenta solicită aprobarea continuității ca învățător titular pe postul deținut.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În cauză, Colegiul ia act de invocarea din oficiu a excepției de tardivitate, urmând a se pronunța, cu precădere, asupra acestei excepții. Față de obiectul petiției, astfel cum rezultă din modul în care este redactat, corelativ circumstanțierii faptelor rațione tempore, Colegiul Director constată că, în speță, alegația săvârșirii faptelor de discriminare este strâns legată de un cumul de acte sau fapte ce s-au desfășurat pe parcursul unei perioade determinate de timp. În acest sens, Colegiul observă că, astfel cum arată petenta, în data de 10.12.1982, prin dispoziția Inspectoratului Școlar Județean Teleorman, nr. 164/1982 i s-a desfășurat contractul de muncă. Petenta consideră că desfacerea contractului de muncă a fost abuzivă, strâns legată de apartenența sa religioasă, în speță la Cultul Creștin Baptist. În consecință, petenta arată că a îndurat această nedreptate timp de 8 ani iar în urma schimbării regimului comunist a fost numită ca învățătoare, prin Ordinul MIS nr. 5946/24.05.1990.

6.2. În raport cu aceste observații de fapt, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațione tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul Director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petentul de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu.

6.3. Or, față de aspectele reținute mai sus în raport cu introducerea petiției înregistrate la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr. 9295 din 15.10.2009, Colegiul observă că, față de modalitatea în care este redactată plângerea, faptele deduse soluționării s-au produs în data de 10.12.1982, când, prin dispoziția nr. 164 a Inspectoratului Școlar Județean Teleorman, s-a dispus „desfacerea contractului de muncă pentru necorespondere în post, deoarece fiind adepta Cultului Creștin Baptist, atitudinea sa concretizată prin participarea la activitatea acestui cult ... crează dificultăți desfășurării, în bune condiții, a procesului instructiv educativ, în sensul că elevii, care au aderat la acest cult, nu vor nici ei să renunțe la convingerile religioase....”... convingerile religioase ale învățătoarei Ologeanu Cornelia precum și activitatea legată de participarea la Cultul Baptist sunt incompatibile cu calitatea de educator, ceea ce o face necorespunzătoare pentru instruirea și educarea elevilor”. Astfel cum rezultă din actele depuse la dosar, petenta a contestat în justiție dispoziția în speță, fiind pronunțată sentința civilă nr. 421 din 17 februarie 1983 și decizia civilă nr. 468 din 17 mai 1983, prin care s-a menținut ca legal și temeinic actul contestat.

6.4. Este dincolo de orice dubiu că potrivit art. 18 din Declarația Universală a Drepturilor Omului: „Orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei; acest drept implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerile precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile sale, individual sau în colectiv, atât în public cât și în privat, prin învățământ, practici, cult și îndeplinirea de rituri”. Articolul 23 prevede că: ”Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă...” Articolul 2 prevede că: ”Fiecare se poate prevala de toate drepturile și de toate libertățile proclamate în ...Declarație, fără nici o deosebire, în special de... de religie, ...sau decurgând din orice altă situație”.

6.5. În același sens, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România la 31 octombrie 1974 prin Decretul nr.212, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr.146 din 20 noiembrie 1974, prevede în articolul 18 alineatul 3 că: „Libertatea manifestării religiei sau convingerilor nu poate fi supusă decât restricțiilor prevăzute de lege și necesare pentru ocrotirea securității, ordinii și sănătății publice ori a moralei sau a libertăților și drepturilor fundamentale ale altora”. Articolul 2 prevede că: „Statele părți la prezentul Pact se angajează să respecte și să garanteze tuturor indivizilor care se găsesc pe teritoriul lor și țin de competența lor drepturile recunoscute în prezentul Pact, fără nici o deosebire, în special, de ...religie...sau întemeiată pe orice altă împrejurare”.

6.6. De asemenea, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat de România la 31 octombrie 1974 prin Decretul nr.212, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr.146 din 20 noiembrie 1974, prevede în articolul 6 că: „Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.” În același sens, articolul 7, lit. c prevede că: Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de condiții de muncă juste și prielnice care să asigure îndeosebi: ...c) posibilitatea egală pentru toți de a fi promovați în munca lor la o categorie superioară adecvată, luându-se în considerare numai durata serviciilor îndeplinite și aptitudinile”. Prin articolul 2, alin.2 al Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, „Statele părți, (incluzând România n.n.) la prezentul Pact se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nici o discriminare întemeiată pe ... religie ... sau orice altă împrejurare”.

6.7. În jurisprudența sa, Colegiul CNCD (a se vedea Hotărârea nr. 350 din 19.12.2005 menținută ca legală prin Sentința Curtii de Apel București nr. 181 din 22.01.2007, similar Decizia nr. 1.088 din 30 martie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) a luat act de faptul că în Comentariul General nr.22 adoptat în 30 iulie 1993 cu privire la dreptul la libertatea de religie prevăzut de articolul 18, Comitetul pentru Drepturile Omului precizează: ”Articolul 18 permite restricții aduse libertății de manifestare a religiei sau credinței doar dacă limitările sunt prevăzute de lege și sunt necesare pentru a proteja siguranța publică, ordinea, sănătatea sau morala sau drepturile fundamentale și libertățile altora...În

interpretarea scopului clauzelor permisibile de limitare, Statele parte ar trebui să pornească de la nevoia de a proteja drepturile garantate prin Pact, inclusiv dreptul la egalitate și non-discriminare având în vedere orice criteriu specificat în articolele 2, 3 și 26. Limitările impuse trebuie să fie stabilite de lege și trebuie să nu fie aplicate într-o manieră care ar vicia drepturile garantate de articolul 18. Comitetul observă că paragraful 3 al articolului 18 este de strictă interpretare: restricțiile nu sunt permise din motive care nu sunt specificate, chiar dacă acestea ar fi permise ca restricții altor drepturi protejate de Pact, așa cum este securitatea națională. Limitările pot fi aplicate doar pentru scopurile descrise și trebuie să fie în directă legătură și proporționale nevoilor specifice pentru care au fost prevăzute. Restricțiile nu pot fi impuse în scopuri discriminatorii sau aplicate într-o manieră discriminatorie.”

6.9. Similar, Colegiul a luat act de observațiile Comitetului privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale, din Comentariul General nr. 18 adoptat în 24 noiembrie 2005 privind Dreptul la Muncă prevăzut în articolul 6 al Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, în Capitolul II. „Conținutul normativ al dreptului la muncă”. Comitetul precizează: „parag.12. Exercițiul muncii în toate formele sale și la toate nivelele necesită existența următoarelor elemente esențiale și interdependente, implementarea depinzând de condițiile prezente în fiecare Stat Parte: ...b)...: (i) Articolul 2, alin.2 și articolul 3, Pactul (international cu privire la drepturile economice, sociale și culturale n.n.) interzice orice discriminare în accesul și menținerea muncii pe bază de ... religie...sau orice alt statut, care are ca scop sau ca efect restrângerea sau înlăturarea exercitării dreptului la muncă, în condiții de egalitate. Potrivit articolului 2 al Convenției O.I.M. nr.111 (Organizația Internațională a Muncii n.n.) Statele părți ar trebui „să adopte și să urmeze o politică națională pentru promovarea, prin metode corespunzătoare condițiilor și practicilor naționale, a egalității de tratament și oportunități în domeniul muncii și al ocupării, din perspectiva eliminării oricărei forme de discriminare.”...” În cadrul aceluiași Comentariu General, Comitetul privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale în Capitolul IV. „Violări”, parag. 33 precizează: „Principiul non-discriminării menționat în articolul 2, alin.2 al Pactului are aplicabilitate imediată și nu este subiect al implementării progresive nici dependent de resursele disponibile. Acest principiu este direct aplicabil tuturor aspectelor corelative dreptului la muncă...”

6.10. În jurisprudența sa, Colegiul CNCD a subliniat faptul că după cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în multe din hotărârile sale în materie, „libertatea de gândire, de conștiință și de religie reprezintă unul din fundamentele unei societăți democratice în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Aceasta ține de ideea de pluralism-idee dobândită cu greu de-a lungul secolelor-inerentă pentru o asemenea societate. (A se vedea CEDO, 14 decembrie 1999, Serif c/Grece, Recueil 1999-IX, parag.49; 18 februarie 1999, Buscarini et autres c/ Saint –Marin, Recueil 1999-I, parag.34, 26 octombrie 2000, Hassan et Tchaouch c/Bulgaria, Recueil 2000 XI, parag.60). Privită din prisma dimensiunii sale religioase, această libertate se găsește printre componentele „cele mai esențiale ale identității spirituale a credincioșilor, ale concepției lor

despre viață, dar ea reprezintă în același timp, un bun tot atât de prețios pentru atei, gnostici, sceptici sau indiferenți” (A se vedea CEDO, 25 mai 1993, cauza Kokkinakis vs. Grecia, Seria A, nr.260-A, parag.31; 13 decembrie 2001, cauza Eglise metropolitaine de Bessarabie et autres c/ Moldova, Recueil 2001-XII, parag.114)

6.11. Dincolo însă de aceste considerente și în raport de faptele deduse soluționării, în raport cu competențele sale statuate prin O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul constată că de la data respectivelor acte sau fapte, respectiv a datei de la care putea lua cunoștință petenta de aceste măsuri, inclusiv a consecințelor subsecvente ce s-au produs ulterior și data cererii sale adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (15.10.2009) s-a depășit în mod vădit termenul legal prevăzut de art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000. Ca atare, Colegiul urmează să admită excepția tardivității introducerii plângerii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția tardivității introducerii plângerii ridicată din oficiu în cauză.
2. Clasarea dosarului
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite petentei O _____ C _____ cu domiciliul în _____

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

PANFILE ANAMARIA - Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 07.12.2009

Redactat. D.G., Tehnored. A.P., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

